

**รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรง
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance - VIS)
ประจำเดือน พฤษภาคม 2552**

ที่มา

ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 2550 เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลให้เอื้อต่อการนำไปใช้พัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กำหนดนโยบายและวางแผน จัดสรรทรัพยากร ควบคุมป้องกันการบาดเจ็บ และช่วยเหลือเยียวยาผู้สูญเสียจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง คือ ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากสาเหตุภายนอกแบบตั้งใจ (Intentional injury) ทุกราย ที่มารับการรักษาหรือชันสูตรพลิกศพที่โรงพยาบาลของรัฐจำนวน 48 แห่งของจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยรายงานฉบับนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบเฝ้าระวังฯ เฉพาะเหตุการณ์ที่มีสาเหตุจากความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น

สรุปสถานการณ์

มีเหตุการณ์ความรุนแรงจำนวน 36 ครั้ง มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 66 ราย อัตราการบาดเจ็บ 2 ต่อแสนประชากรต่อเดือน มีจำนวนผู้เสียชีวิต 23 คน อัตราตาย 0.7 ต่อแสนประชากรต่อเดือน อัตราป่วยตาย (case fatality rate-CFR) ร้อยละ 34.8 มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 47 คน

ระบบเฝ้าระวัง

โรงพยาบาลในเครือข่ายเฝ้าระวัง 48 แห่ง ส่งรายงาน 48 แห่ง (มีจำนวนโรงพยาบาลที่รายงานว่าไม่มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเลย จำนวน 8 แห่ง)

ความครบถ้วน (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลจำนวนคนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากระบบเฝ้าระวังเทียบกับข้อมูลจากฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 67.65

ความถูกต้อง (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปรวันที่เกิดเหตุ และสถานที่เกิดเหตุเทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 63.64

ความทันเวลา (วัดจากจำนวนโรงพยาบาลที่ส่งรายงานถึงศูนย์บริหารการพัฒนาสุขภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศบ.สท. ภายในวันที่ 7 มิถุนายน 2552) เท่ากับ ร้อยละ 83.3 โดยมีรายละเอียดดังเอกสารแนบท้าย (ภาคผนวก 1)

หมายเหตุ: Download รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ที่ VIS Website: <http://medipe2.psu.ac.th/~vis/> หรือ www.deepsouthvis.org

เหตุการณ์

สถานที่

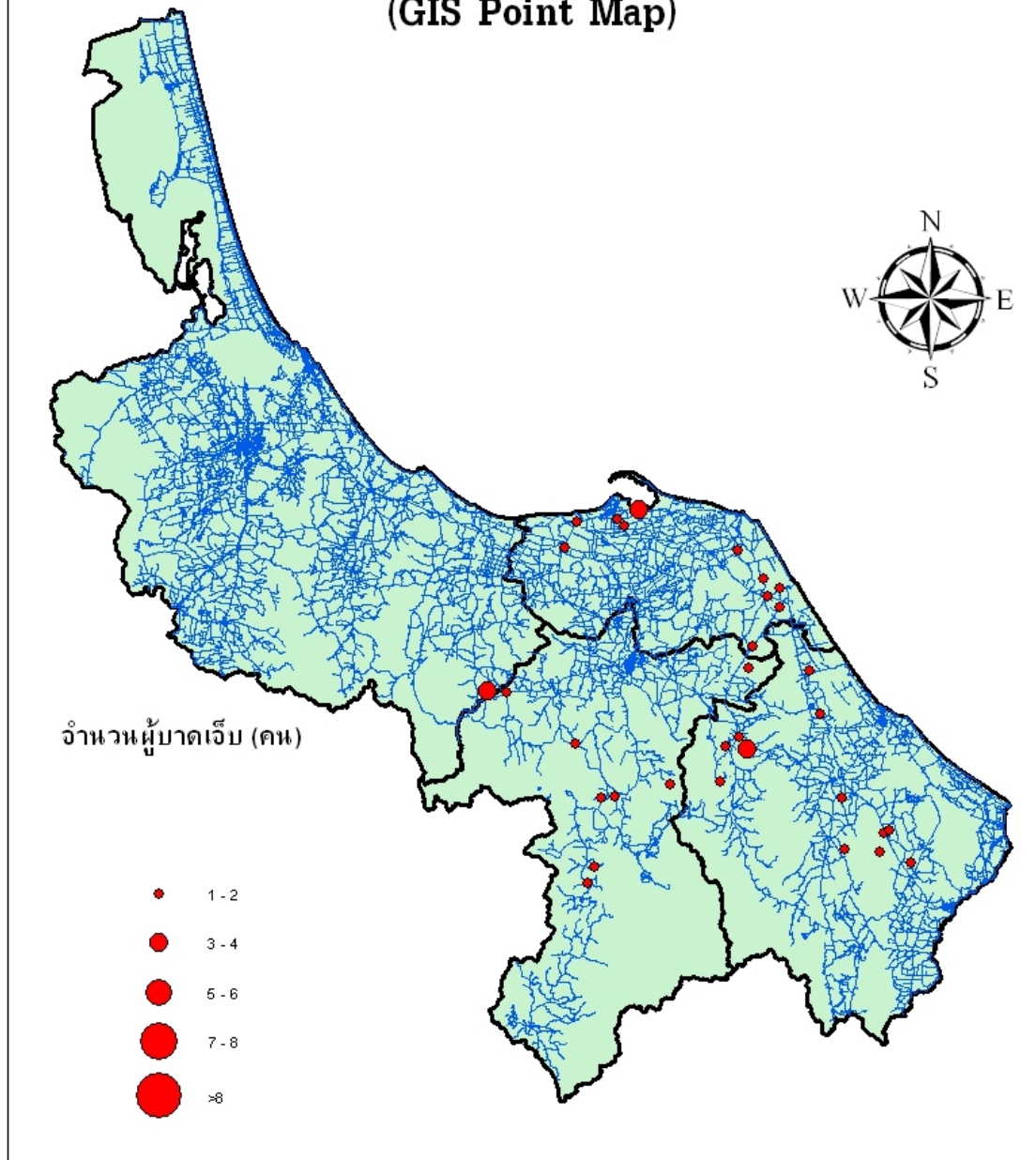
ตารางที่ 1. จำนวนเหตุการณ์รายอำเภอ

		จำนวนเหตุการณ์				
อันดับ	ปัตตานี	13	นราธิวาส	12	ยะลา	11
1.	สายบุรี	5	รือเสาะ	4	บันนังสตา	4
2.	เมืองปัตตานี	3	ระแงะ	3	ธารโต	2
3.	หนองจิก	2	ศรีสาคร	2	กาบัง	2
4.	ปะนาเระ	1	บาเจาะ	1	ยะหา	1
5.	ยะหริ่ง	1	ยี่งอ	1	รามัน	1
6.	กะพ้อ	1	สุโหงปาดี	1	กรงปินัง	1

ตารางที่ 2. จำนวนเหตุการณ์ตามลักษณะสถานที่เกิดเหตุ (ICD-10 place of occurrence code)

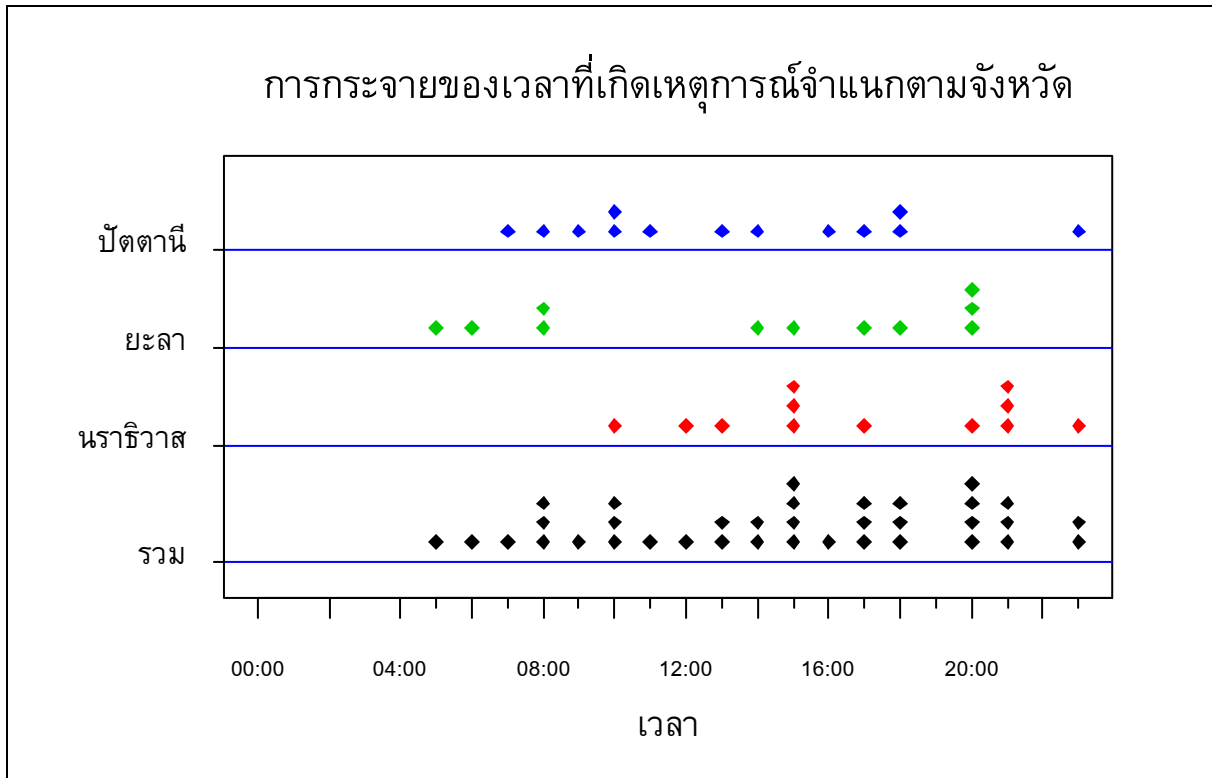
อันดับ	ลักษณะสถานที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์
1.	ถนนหรือทางหลวง	25
2.	บ้าน ที่อยู่อาศัยส่วนตัว	5
3.	สถานที่ค้าขายสินค้าและบริการ	3
4.	สนามกีฬาสาธารณะ	2
5.	นา ไร่ สวน	1

**Spot Map แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต
ตามสถานที่เกิดเหตุการณ์
(GIS Point Map)**

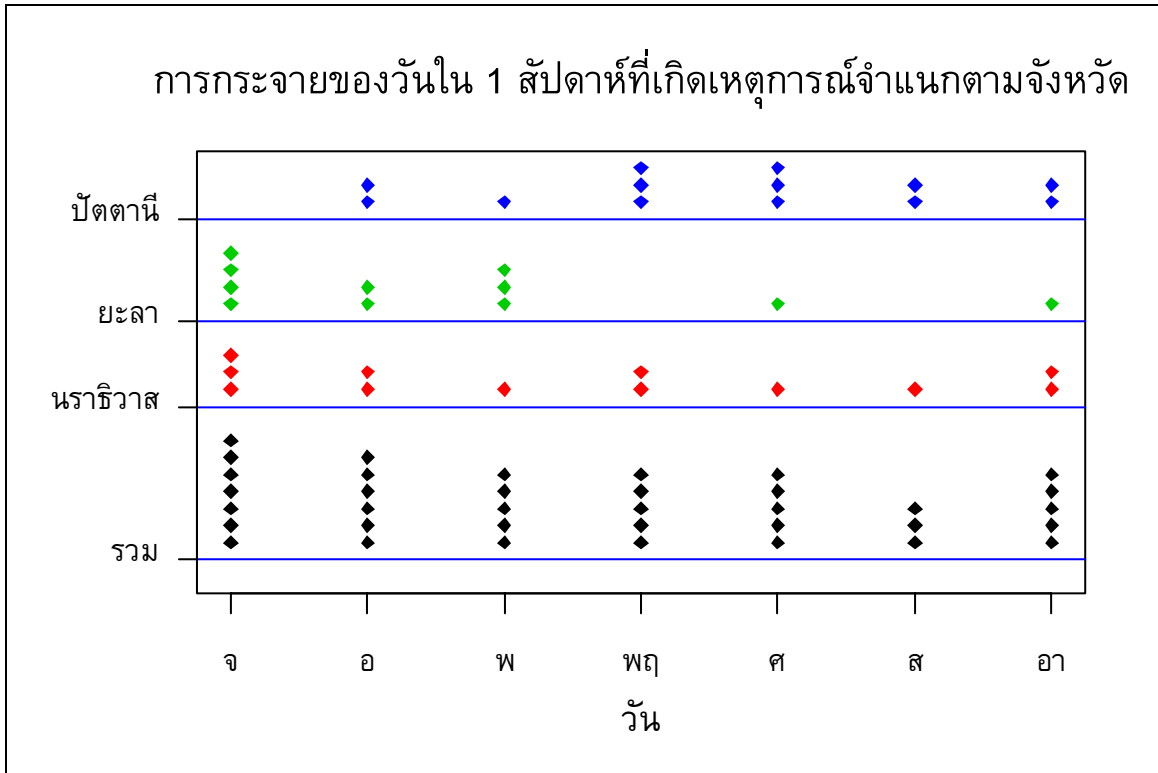

แผนภูมิที่ 1. Spot Map แสดงจำนวนเหตุการณ์ตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Point map)

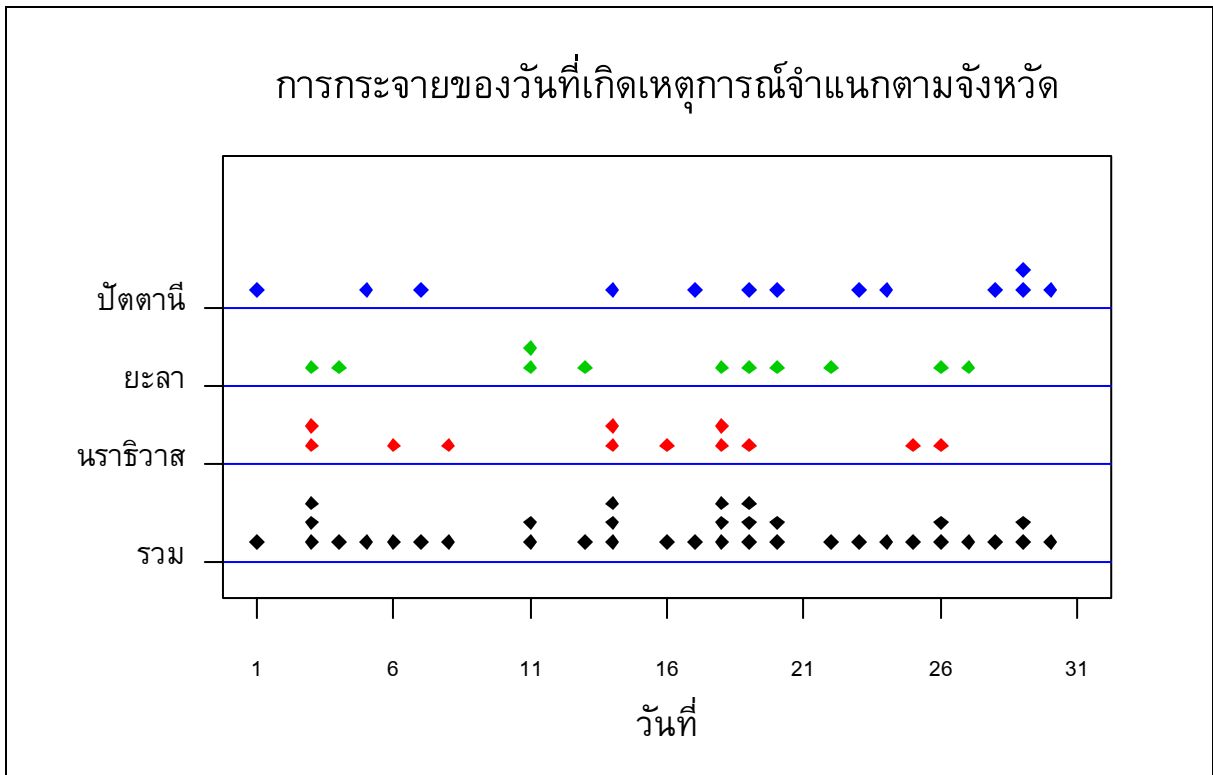
เวลา

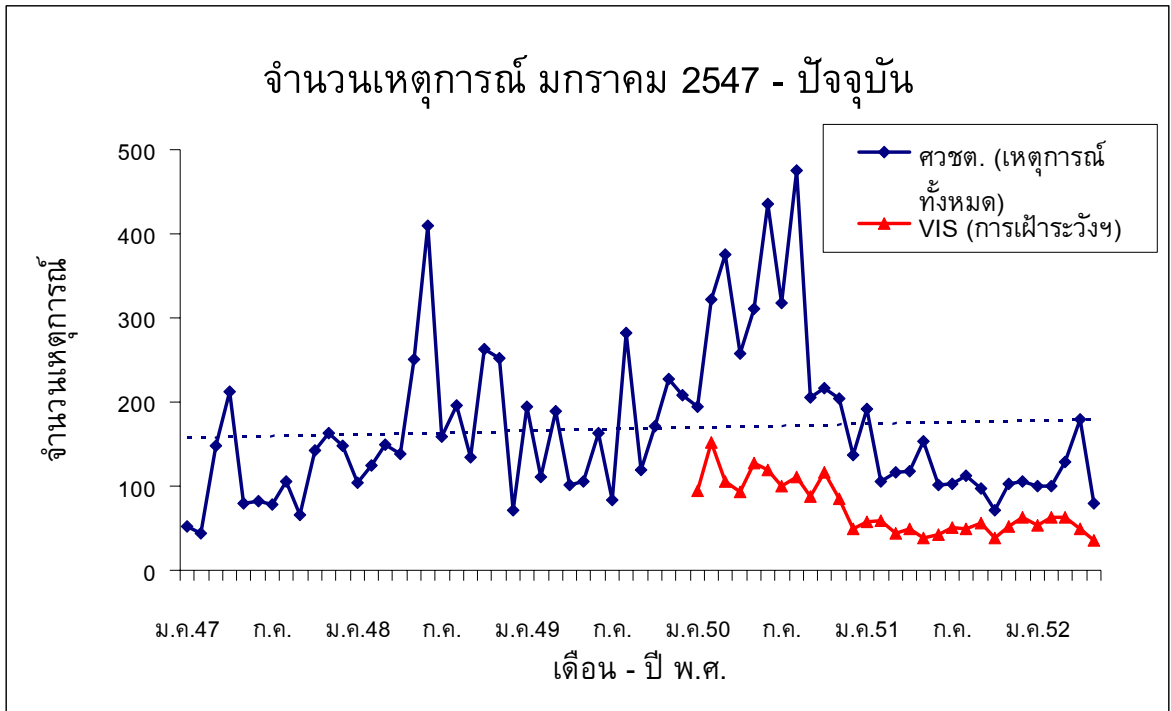
แผนภูมิที่ 2. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและเวลาที่เกิดเหตุการณ์ (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

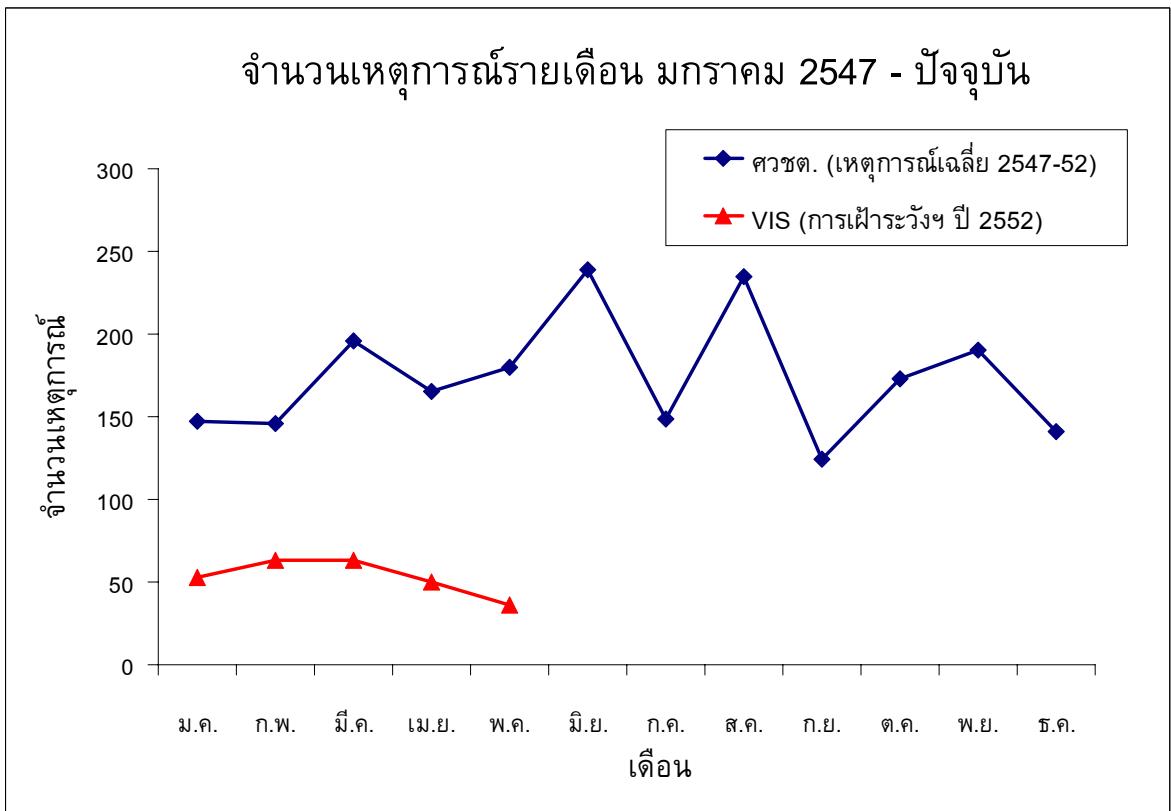
แผนภูมิที่ 3. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันใน 1 สัปดาห์ที่เกิดเหตุการณ์

แผนภูมิที่ 4. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันที่ที่เกิดเหตุการณ์ใน 1 เดือน (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

แผนภูมิที่ 5. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

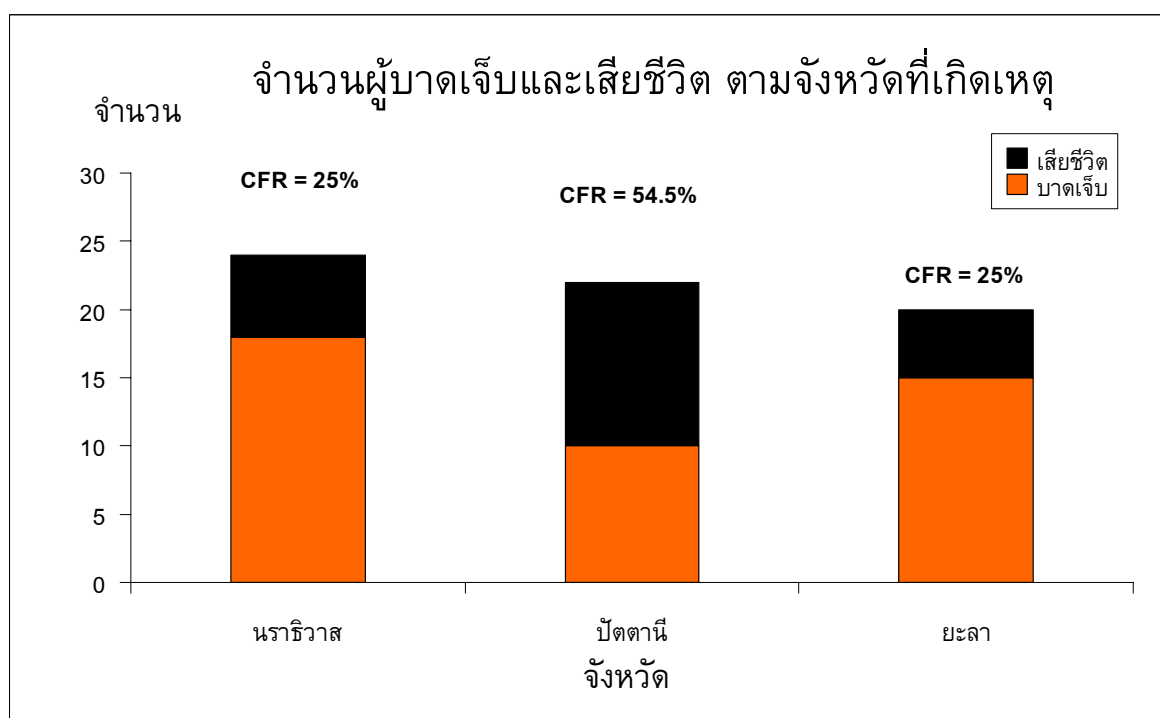
แผนภูมิที่ 6. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนเหตุการณ์เฉลี่ยรายเดือนของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

สถานที่

ตารางที่ 3. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ

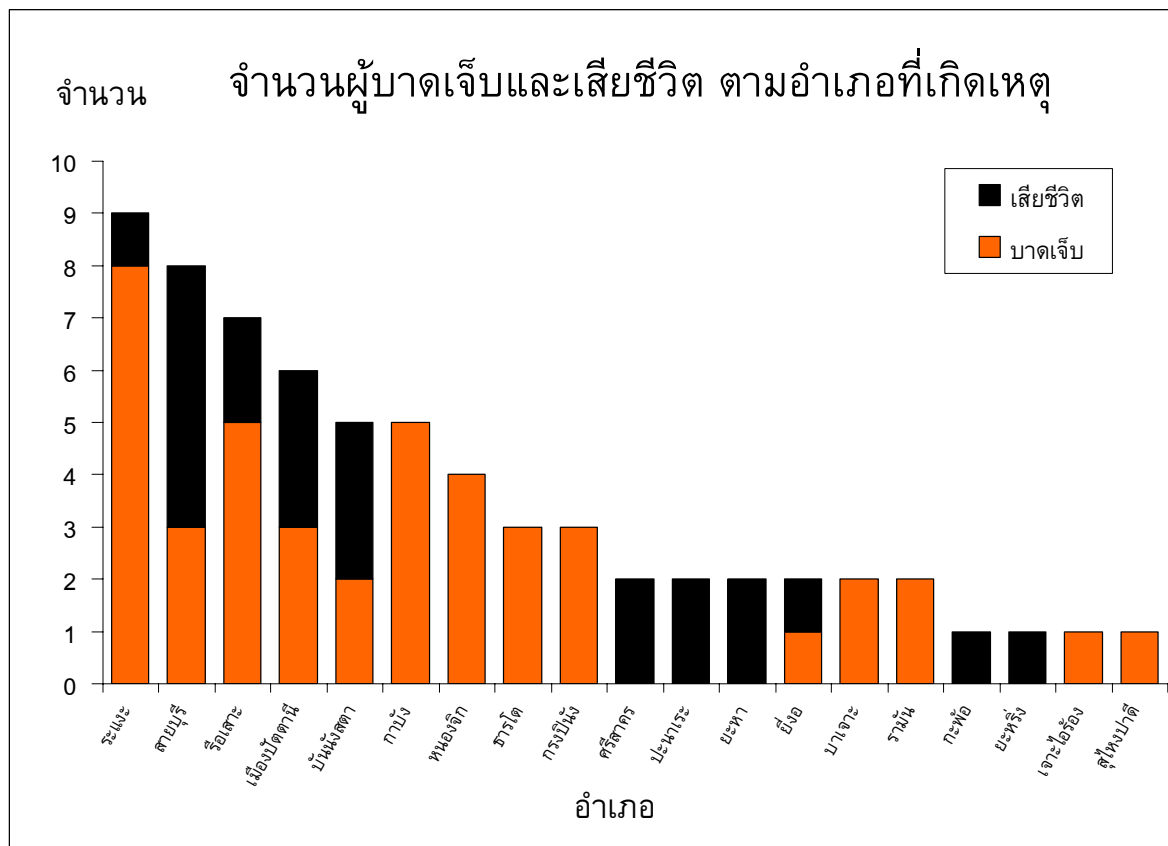
จังหวัด	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	
สงขลา	-	-	-	-	-
สตูล	-	-	-	-	-
ปัตตานี	22	3.5	12	1.9	54.5
ยะลา	20	4.4	5	1.1	25
นราธิวาส	24	3.4	6	0.9	25
รวม	66	2	23	0.7	34.8

แผนภูมิที่ 7. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 4. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามอำเภอที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	อัตรา (%)
1	กาบัง	5	31.6	สายบุรี	5	8.1	ศรีสาคร	100
2	ธารโต	3	14.9	ศรีสาคร	2	6.9	กะพ้อ	100
3	กรงปินัง	3	14.4	กะพ้อ	1	6.6	ปะนาเระ	100
4	สายบุรี	8	13	บันนังสตา	3	5.9	ยะหา	100
5	รือเสาะ	7	11.1	ปะนาเระ	2	4.7	ยะหริ่ง	100
6	ระแงะ	9	10.7	ยะหา	2	4.1	สายบุรี	62.5
7	บันนังสตา	5	9.9	รือเสาะ	2	3.2	บันนังสตา	60
8	ศรีสาคร	2	6.9	เมืองปัตตานี	3	2.5	เมืองปัตตานี	50
9	กะพ้อ	1	6.6	ยี่งอ	1	2.4	ยี่งอ	50
10	หนองจิก	4	5.8	ยะหริ่ง	1	1.3	รือเสาะ	28.6

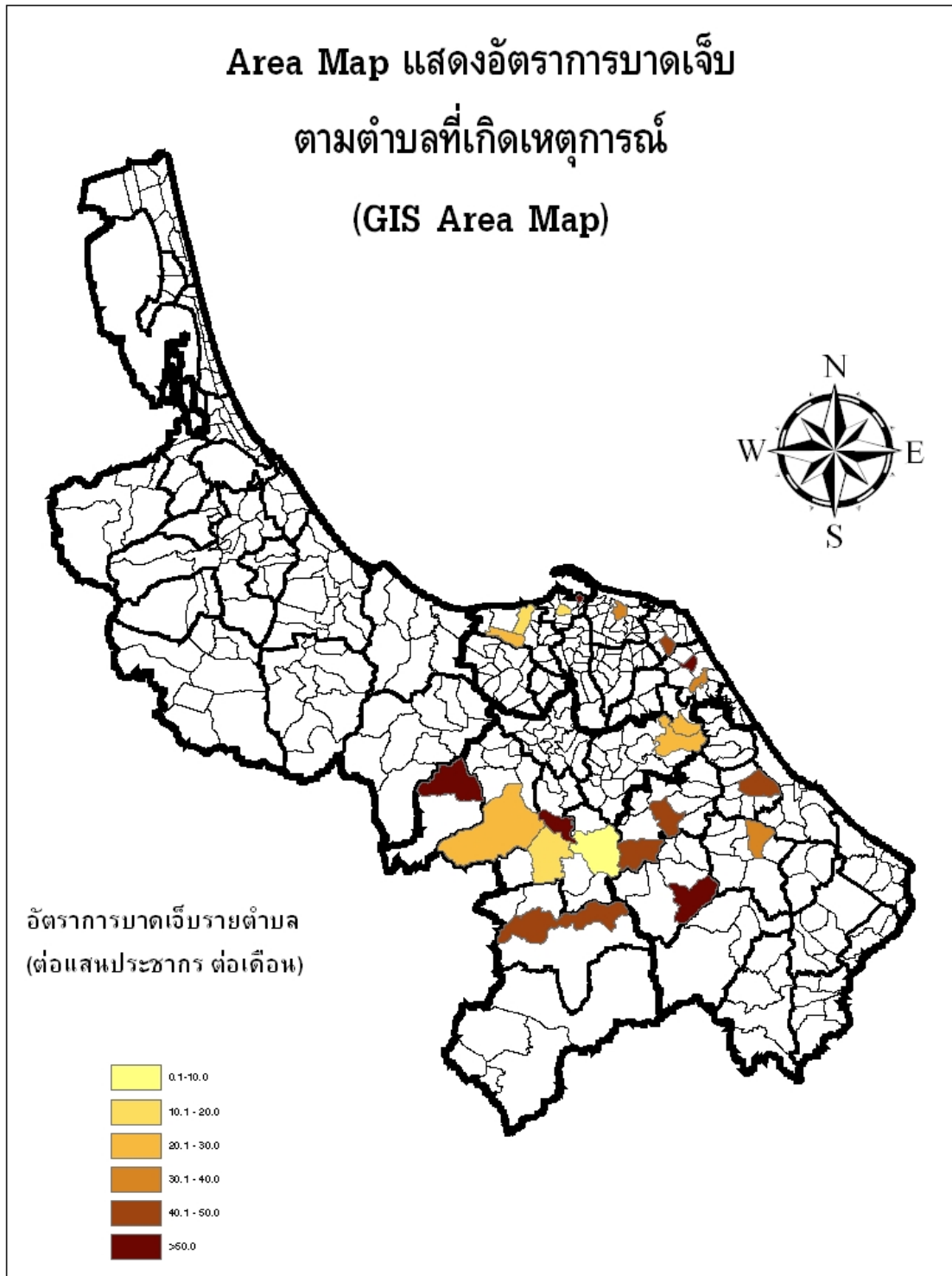
แผนภูมิที่ 8. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามอำเภอที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 5. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามตำบลที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	อัตรา (%)
1.	ห้วยกระทิง	3	106.8	บือระ	2	72.3	บือระ	100
2.	บือระ	2	72.3	ศรีบรรพต	2	59.4	ศรีบรรพต	100
3.	ศรีบรรพต	2	59.4	ท่าน้ำ	2	48.1	ท่าน้ำ	100
4.	กาบัง	5	50.8	ตะบิ้ง	2	35.5	ตะบิ้ง	100
5.	ตันหยงลูโล๊ะ	3	50.2	หนองแรต	1	33.2	หนองแรต	100
6.	บ้านแห	3	48.4	โคกสะอาด	1	21.6	ปะแต	100
7.	ท่าน้ำ	2	48.1	ลูโบะบือซา	1	21.4	กะรุบี	100
8.	รือเสาะ	5	45	ปะแต	2	20.4	ตะลุโบะ	100
9.	โคกสะอาด	2	43.2	กะรุบี	1	20.2	ตลิ่งชัน	100
10.	ลูโบะบือซา	2	42.8	ตันหยงลูโล๊ะ	1	16.7	บาราเฮาะ	100
				ตะลุโบะ	1	16.7	มะนังดาลำ	100

ตารางที่ 6. จำนวนของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) สูงสุด 5 อันดับแรก ตามโรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา

อันดับ	รพ.	จำนวน บาดเจ็บ	รพ.	จำนวน ตาย	รพ.	อัตรา ป่วยตาย (%)
โรงพยาบาลศูนย์/มหาวิทยาลัย (รวมบาดเจ็บ 5 ราย เสียชีวิต - ราย อัตราป่วยตาย -%)						
1.	ยะลา	4				
2.	สงขลานครินทร์	1				
โรงพยาบาลทั่วไป (รวมบาดเจ็บ 18 ราย เสียชีวิต - ราย อัตราป่วยตาย -%)						
1.	นราธิวาส	12				
2.	ปัตตานี	5				
3.	สงขลา	1				
โรงพยาบาลชุมชน (รวมบาดเจ็บ 39 ราย เสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตาย 5.1%)						
1.	บันนังสตา,ระ แงะ	7	บันนังสตา	2	บันนังสตา	28.6
2.						
3.	รือเสาะ	5				
4.	กาบัง,หนองจิก	4				

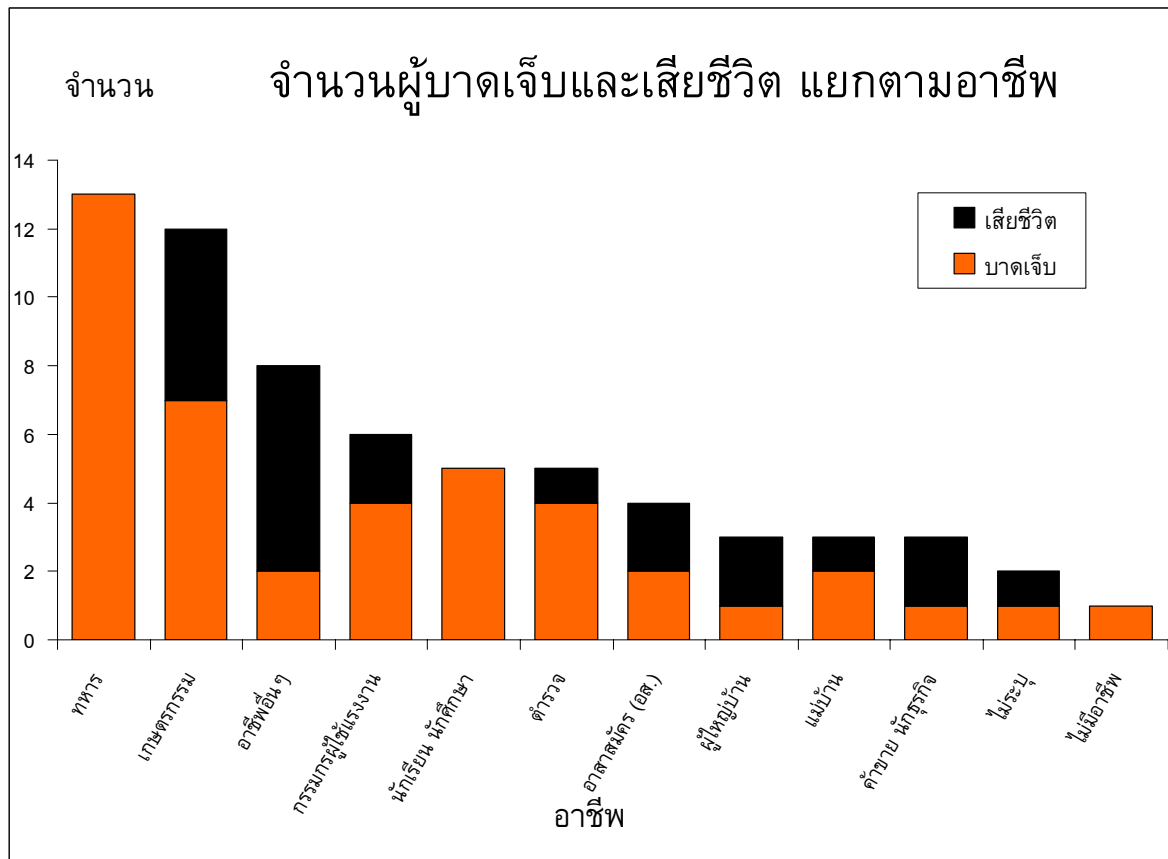

แผนภูมิที่ 9. Area map แสดงอัตราการบาดเจ็บรายตำบลตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Area map)

บุคคล

ตารางที่ 7. ลักษณะของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

	ผู้บาดเจ็บ			ผู้เสียชีวิต		
	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร
อายุ มาตรฐาน (Median) = 33 ปี พิสัยควอไทล์ (Inter Quartile Range-IQR) = 23-44 ปี						
0-14 ปี	4	(6.1)	0.8	-	-	-
15-29 ปี	27	(40.9)	5.9	7	(30.4)	1.5
30-44 ปี	22	(33.3)	5.7	11	(47.8)	2.9
45-59 ปี	10	(15.2)	4.6	2	(8.7)	0.9
>= 60 ปี	3	(4.5)	1.7	3	(13)	1.7
เพศ						
ชาย	59	(89.4)	6.7	21	(91.3)	2.4
หญิง	7	(10.6)	0.8	2	(8.7)	0.2
ศาสนา						
พุทธ	26	(39.4)	7	6	(26.1)	1.6
อิสลาม	37	(56.1)	2.6	15	(65.2)	1
ไม่ระบุ	3	(4.5)	-	2	(8.7)	-

แผนภูมิที่ 10. อาชีพของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

ตารางที่ 8. จำนวนและร้อยละของลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ (ICD-10 activity code)

อันดับ	ลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	กิจกรรมอื่น ๆ	27	40.9	8	34.8	29.6
2.	ทำงานหรือเดินทางไปทำงานที่ได้ค่าตอบแทน	18	27.3	2	8.7	11.1
3.	งานอดิเรก บันทึกลง กิจกรรมอาสาสมัคร	5	7.6	3	13	60
4.	ทำงานที่ไม่ได้ค่าตอบแทน งานบ้าน การเรียน	4	6.1	1	4.3	25
5.	พักผ่อน นอนหลับ กิจกรรมประจำวัน กินอาหาร	3	4.5	2	8.7	66.7
6.	เล่นกีฬา	1	1.5	1	4.3	100
7.	ไม่ระบุ	8	12.1	6	26.1	75

การบาดเจ็บ

ตารางที่ 9. จำนวนและร้อยละของสาเหตุภายนอก 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุภายนอก (ICD-10 external cause of injury)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ถูกทำร้ายโดยอาวุธปืนอื่นที่ไม่ระบุ (X95)	38	57.6	22	95.7	57.9
2.	ถูกทำร้ายโดยวัตถุระเบิด (X96)	21	31.8	-	-	-
3.	การปฏิบัติการหรือการแทรกแซงทางกฎหมาย (Y35)	6	9.1	1	4.3	16.7
4.	ถูกทำร้ายโดยวิธีอื่น (Y08)	1	1.5	-	-	-

ตารางที่ 10. จำนวนและร้อยละของการวินิจฉัยสุดท้าย 5 อันดับแรก

อันดับ	การวินิจฉัยสุดท้าย (Final ICD-10 code diagnosis)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	บาดเจ็บที่บริเวณศีรษะ (S00)	6	12.8	-	-	-
2.	หูดจากแรงระเบิด (T70)	5	10.6	-	-	-
3.	บาดเจ็บที่บริเวณขาส่วนล่าง(S80)	4	8.5	-	-	-
4.	บาดเจ็บภายใน (S06)	3	6.4	2	25	66.7
5.	บาดแผลเปิดบริเวณศีรษะ (S01)	2	4.3	-	-	-
6.	บาดแผลที่บริเวณทรวงอก (S20)	2	4.3	-	-	-
7.	บาดแผลเปิดบริเวณทรวงอก (S21)	2	4.3	2	25	100
8.	บาดแผลเปิดบริเวณทรวงอก (S27)	2	4.3	-	-	-
9.	การแตกของกระดูกโหลกและกระดูกส่วนหน้า (S02)	2	4.3	2	25	100
10.	บาดแผลเปิดบริเวณสะโพกและต้นขา (S71)	2	4.3	1	12.5	50
11.	บาดเจ็บที่บริเวณข้อมือและมือ (S60)	2	4.3	-	-	-
12.	บาดแผลเปิดบริเวณแขนระหว่างข้อศอกกับข้อมือ (S51)	2	4.3	1	12.5	50

การรักษาพยาบาล

การนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 66 ราย มีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุจำนวน 19 ราย เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ 2 ราย มาโรงพยาบาลเอง 6 ราย หน่วย EMS นำส่ง 1 ราย หน่วยกู้ชีพอื่น ๆ นำส่ง 2 ราย ทหารนำส่ง 17 ราย ตำรวจนำส่ง 4 ราย ญาติหรือชาวบ้านนำส่ง 13 ราย ไม่ระบุ 2 ราย ค่ามัธยฐานของระยะเวลาจากจุดเกิดเหตุถึงโรงพยาบาล 23 นาที (IQR = 16-93.5 นาที)

ตารางที่ 11. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	1	14.3	1	14.3	5	71.4
การห้ามเลือด	1	4.3	1	4.3	21	91.3
C-Spine Collar	-	-	1	25	3	75
Splint / Slab	1	12.5	1	12.5	6	75
IV fluid	1	7.1	1	7.1	12	85.7

การส่งต่อ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 66 ราย มีผู้ป่วยที่ส่งต่อจำนวน 17 ราย (18 ครั้ง) โดยพาหนะในการส่งต่อเป็นรถพยาบาล 18 ครั้ง มีผู้ดูแลขณะส่งต่อเป็นพยาบาล 4 ครั้ง อื่นๆ 14 ครั้ง ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการการส่งต่อ 50 นาที (IQR = 50-66.25 นาที)

ตารางที่ 12. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะส่งต่อ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	3	75	-	-	1	25
การห้ามเลือด	10	100	-	-	-	-
C-Spine Collar	-	-	-	-	-	-
Splint / Slab	3	75	-	-	1	25
IV fluid	11	100	-	-	-	-

ตารางที่ 13. ระยะเวลาการรักษาตัวในโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์เฉลี่ย

	ค่ามัธยฐาน (IQR)	รวม
การรักษา* (วัน)	2 (1-3)	195
ค่าใช้จ่าย** (บาท)	1,394 (335-2,299)	265,312

*ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก **คิดจากข้อมูลของ 44 ราย (66.7 %)

ในผู้บาดเจ็บที่มาโรงพยาบาลจำนวน 45 ราย สถานะขณะจำหน่าย หาย 6 ราย ตีขึ้น 28 ราย ตาย 2 ราย ไม่มีข้อมูล 9 ราย

มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 47 คน

ภาคผนวก 1: ความครบถ้วน (C) ความถูกต้อง (A) และความทันเวลา (T) ของระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence -related Injury Surveillance – VIS) รายโรงพยาบาล ประจำเดือน พฤษภาคม 2552

จังหวัดสงขลา				จังหวัดสตูล				จังหวัดปัตตานี				จังหวัดยะลา				จังหวัดนราธิวาส			
รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T
หาดใหญ่	95	NA	/	สตูล	91	NA	/	ปัตตานี	99	81	/	ยะลา	93	89	/	นราธิวาส	99	92	/
สงขลา	95	33	X	ควนโดน	75	NA	X	โคกโพธิ์	NA	NA	/	เบตง	98	NA	/	สุโหงโกลก	19	NA	/
จะนะ	100	NA	/	ควนกาหลง	100	NA	X	หนองจิก	100	100	/	บันนังสตา	100	94	/	ตากใบ	100	NA	/
นาทวี	99	NA	X	ท่าแพ	NA	NA	/	ปานาเระ	100	88	/	ธารโต	100	100	/	บาเจาะ	100	100	/
เทพา	100	NA	/	ละงู	100	NA	/	มายอ	NA	NA	/	รามัน	100	NA	/	ระแงะ	99	83	/
สะบ้าย้อย	100	NA	X	ทุ่งหว้า	100	NA	/	ทุ่งยางแดง	100	NA	/	ยะหา	100	100	/	รือเสาะ	99	100	/
ค่ายเสนาณรงค์	NA	NA	X					ไม้แก่น	NA	NA	/	กาบัง	100	58	/	ศรีสาคร	75	100	/
สงขลานครินทร์	69	100	/					ยะหริ่ง	100	100	/					แว้ง	100	NA	/
								ยะรัง	NA	NA	/					สุคีริน	NA	NA	X
								แม่ลาน	100	NA	/					สุโหงปาดี	100	100	/
								สายบุรี	100	100	/					จะแนะ	NA	NA	/
								กะพ้อ	100	100	/					เจาะไอร้อง	97	NA	/
								ค่ายอิงคยุทธ	NA	NA	/					ค่ายจุฬาภรณ์	NA	NA	X
																ยี่งอ	98	100	/
รวม (%)	94.9	66.7	50	รวม	90.3	NA	66.7	รวม	99.5	95.7	100	รวม	93.5	88.9	100	รวม	93.1	92.2	85.7

*ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญ (Completeness) วัดจากร้อยละของข้อมูลที่ไม่ขาดหาย (missing) ในตัวแปรเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ

ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญ (Accuracy) วัดจากร้อยละของความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปร วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ เทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.

ความทันเวลา (Timeliness) วัดจากการส่งรายงานจากโรงพยาบาลถึง ศบ.สต. ภายในวันที่ 7 มิถุนายน 2552 / = ทันเวลา X = ไม่ทันเวลา NA = ไม่สามารถนำมาคิดได้ (Not Applicable)

สรุปภาพรวมระบบเฝ้าระวังของทั้ง 48 โรงพยาบาล ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญร้อยละ 94.3 ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญร้อยละ 91.4 ความทันเวลาร้อยละ 83.3 (เกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ 90)